

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2021 – 2022

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii	<i>Pastorație și Viață Liturgică</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Psihoterapie Pastorală			2.2. Cod disciplină	OMR8001		
2.3. Titularul activității de curs	Arhim. Prof. univ. dr. Teofil(Cristian) Tia						
2.4. Titularul activității de seminar	Arhim. Prof. univ. dr. Teofil(Cristian) Tia						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	-	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie șinote					9
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					9
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					-
Total ore activități individuale					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop</i>
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Competența consilierii psiho-duhovnicești a oamenilor aflați în criză psiho-sufletească sau în derută existențială; • Capacitatea de a aplica metodele de terapie și de corecție pastorală a disfuncționalităților prezente în comunitățile parohiale contemporane; • Forța de a creiona și impune în spațiul public a unei viziuni sănătoase, dinamice și coerente despre Dumnezeu, lume și mecanismele societății postmoderne; • Puterea de a se adapta continuu, într-o manieră „profesionistă”, la mutațiile fundamentale survenite în lumea contemporană (în raport cu societatea tradițională); • Potențialul de a călăuzi reconfortant și de a consilia minimal diferitele categorii de vârstă (și profesionale) din aria proprie de responsabilitate, care vor apela la ajutorul preotului; • Deprinderea „tehnicii” generale a consilierii, cu perspectiva amplă a aptitudinilor concrete spre activarea psihoterapiei pastorale;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea abilităților de consiliere psihologică și duhovnicească; • Formarea capacităților și a atitudinilor de investigare a realităților pastorale concrete și de aplicare a rezultatelor cercetării în activitatea duhovnicească cotidiană; • Formarea unei atitudini epistemice deschise și inovatoare în universul pastoral-duhovnicesc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să deprindă pe viitorii preoți cu metodele pastorale specifice lumii postmoderne; să-i formeze ca lideri ai unor viitoare comunități pastorale, să-i modeleze din punct de vedere psiho-pastoral pe viitorii preoți, să consolideze identitatea lor de „profesioniști” ai credinței, să fortifice vocația lor pastorală.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să distingă procesele psihice specifice nașterii și creșterii credinței; să știe interveni consiliator în vederea creșterii confortului psihic și spiritual al credincioșilor care apelează în caz de criză la „expert”; • Să știe întotdeauna identifica cuvintele „cheie”, formulele „cheie” și stările emoționale de referință din subconștientul colectiv al unei comunități supuse analizei; • Să intuiască „invitațiile la jertfă/dăruire de sine” pe care viața parohială la face și să cunoască elementele fundamentale ale teologiei sacrificiului; • Să cunoască modurile de „construcție” a unei solide „culturi a inimii”, evitând riscurile unei intervenții pastorale diletante: tendința de a-i domina pe ceilalți, setea de a dobândi recunoaștere publică și apreciere, dorința subtilă de a conduce; ispita de a se impune nemotivat și fără discernământ; • Să determine mecanismele de fortificare a dorinței oamenilor de a-și schimba în bine viața, de a adera la autenticele valori, de a-și remodela destinul în funcție de principiile constructive și terapeutice ale creștinismului;

	<ul style="list-style-type: none"> • Să dobândească abilitățile de a întări energiile/resursele epuizate ale celor aflați în dificultate existențială, indiferent de categoria de vârstă sau de condiția intelectuală a acestora; • Să cunoască marile erori ale consilierii pastorale neprofesioniste, știind evita metodic invitațiile la comoditate pe care le face societatea postmodernă;
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Metabolismul emoțional al generației post-televizive;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
2. Enoriașii postmodernității: spectatori ai propriei vieți sau protagoniști ai viitorului?	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
3. „Anorexia” sentimentală și indispoziția de a iubi a tineretului postmodern;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
4. Mușenia afectivă în familia sau paralizia sentimentală: neputința de a comunica emoții adânci în spațiul familial postmodern	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
5. Fericirea de plastic, copiii iritați și părinții „de carton”;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
6. Absenteismul parental și abandonarea copiilor de către părinți. Abordări pastorale	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
7. Diminuarea bunului-simț și elogiul public al proastei creșteri, în perimetrul postmodern	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
8. Urgență psiho-pedagogică: fortificarea simțului axiologic la Generația Z;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
9. Proclamarea de către Biserică a unei constelații obligatorii de principii etice;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
10. Paternitatea adevărată: un munte de iubire exigentă;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
11. Un sindrom postmodern cu efecte multiple: multă „mamă” și puțin „tată” în viețile copiilor noștri;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
12. Regulile paternității corecte, sănătoase și tonice, în Biserică și în familie;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
13. Paternitatea: continuitate afectivă și stabilitate emoțională; cultivarea la tineri a dispoziției de a iubi;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
14. Efectele educației hipo-afective: negarea de sine a copiilor	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
9. Seminar:		
1. Concilierea Ortodoxiei cu modernitatea; necesitatea unui discret și perpetuu „aggiornamento”; dialogul cu cultura vremii; Biserica Ortodoxă – „la înălțimea” vremurilor, sau „în contratimp” cu ele?		

2. Modernitatea – sub zodia ideologiei raționaliste; epoca refuzului credinței de către intelectuali ca poziție foarte răspândită;		
3. Exclusivismul, inclusivismul și indiferentismul – trei posibile raportări la religii corespunzătoare și la trei epoci istorice diferite. Posibile corespondențe.		
4. Analiză pastorală a triadei: Ev Mediu, Modernitatea și Posmodernitate; teocentrism, antropocentrism și nihilism; modernitatea pierde, treptat, răspunsul la întrebările existențiale iar Postmodernitatea lichidează întrebările;		
5. Pastorală eclesială între ateismul militant și indiferență;		
6. Legitimitatea „modernizării” credinței (?); riscurile adaptării totale la pretențiile prezentului; atracția magnetică a iraționalismului;		
7. Modernitatea și orizontul exhaustiv al aspirațiilor umane propus de ea;		
8. Redescoperirea de noi modalități și limbaje de comunicare a credinței; conceputul de „înțelepciune” pastorală;		
9. Permanentă re-exprimare a dragostei într-o manieră nouă; contactul constat cu vieți convertite, transformate de întâlnirea cu Dumnezeu;		
10. Bipolaritatea creștinismului, fundamentat atât pe Cruce, cât și pe Înviere. Viziunea antropologică eronată a iluminismului și corecția pastorală restantă;		
11. Criza conștiinței de apartenență eclesială. Confruntarea constructivă din sânul comunităților religioase maturizate sub aspect duhovnicesc;		
12. Mutații de conduită vizibile și verificabile la omul întors la Dumnezeu;		
13. „Convertirea” comunităților eclesiale: depășirea eclesiocentrismului, recuperarea autenticelor valori și a simțului critic;		
14. Optimismul în raport cu lumea, stilul de viață „ospitalier”.		

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. Arhim. Teofil Tia, *Reînnoire profetică și fidelitate față de Tradiție: exigențe pastorale ale epocii post-iluministe*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2011, p. 700.
2. Idem, *Il dramma della solitudine in una societa' dei consumi*, Vicenza, Edit. LIEF, 2011, p. 33.
3. Karl Frielingsdorf „...*Ma Dio non e' cosi'*”. *Ricerca di psicoterapia pastorale sulle immagini demoniache di Dio*, Milano, Edit. San Paolo, 1995;
4. Manuale di Pastorale Sanitaria (a cura di Gian Maria Comolli și Italo Monticelli), Torino, Edizioni Camilliane, 1999;
5. Gurie Georgiu, *Psihologia Pastorală Sanitară Ortodoxă, o disciplină dinamică, insuficient creditată eclezial. Principii de călăuzire pastoral-duhovnicească a bolnavului terminal, în „Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu. Terapia bolii și a îngrijirii paliative”*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2012;
6. Isidor Baumgartner, *Psicologia Pastorale*, Roma, Edit. Borla, 1993;
7. Idem, *La relazione pastorale di aiuto. Camminare insieme*, Torino, Edizioni Camilliane, 1993; p. 167-177;
8. Angelo Brusco, Il colloquio con i malati gravi e in fase terminale, în *Anime e corpi* 118(1985),
9. Bruno Giordani, *La psicologia in funzione pastorale. Metodologia del colloquio*, Brescia, Edit. Scuola, 1981;
10. Christos Yannaras, *Contra Religiei*, București, Edit. Anastasia, 2011;
11. Andrew Newberg – Mark Robert Waldman, *Cum ne schimbă Dumnezeu creierul. Descoperirile inovatoare ale unui prestigios neurolog*, București, Edit. Curtea Veche, București, 2009;
12. Horea Roman-Patapievici, *Omul recent*, București, Edit. Humanitas, 2010;
13. Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, București, Edit. Sofia, 2001;
14. Ioan Suci, *Eroism. Terapie contra mediocrității*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001;
15. William Basil Zion, *Eros și transfigurare*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001, în traducerea lui Ioan Ovidiu Bobăilă;
16. Tomas Spidlik – Marko Ivan Rupnik, *Teologia Pastorală. Pornind de la frumusețe*, Târgu-Lăpuș, Edit. Galaxia Guttenberg, 2007;

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul urmărește motivarea consistentă a studenților și a viitorilor angajați din domeniul Pastoraliei pentru desfășurarea cu multă pasiune și dinamism a propriei profesii.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	40%
		<i>Evaluare scrisă</i>	10%
11.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări</i>	40%

		<i>caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	
		<i>Implicare în dezbaterile de la seminar</i>	10%
11.6 Standard minim de performanță: Cunoștințe minime pentru nota 5: cunoașterea a jumătate din temele tratate și dezbătute la orele de curs și seminar;			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

29.04.2021

Data avizării în catedră

Semnătura Director de Departament

